

BESLUT
2017-10-23

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 8 september 2017

Saken

Studiestartsstöd

Nämndens beslut

Nämnden avslår överklagandet.

Nämndens beslut får enligt 30 § lagen (2017:527) om studiestartsstöd inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om studiestartsstöd under tiden den 28 augusti – den 6 november 2017.

Med anledning av att CSN fått uppgift från Arbetsförmedlingen om att NN, under perioden den 17 februari – den 17 augusti 2017, inte uppfyller vissa villkor för att beviljas studiestartsstöd, gav CSN henne möjlighet att komma in med kompletterande uppgifter.

NN inkom till CSN med kompletterande uppgifter i form av ett intyg från Arbetsförmedlingen, i vilket det angavs att hon varit inskriven på Arbetsförmedlingen sedan den 11 januari 2017.

CSN avslog därefter NN:s ansökan. Som skäl till beslutet anförde CSN att NN inte varit anmäld som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen under minst sex sammanhängande månader innan hennes ansökan kom in till CSN och under samma tid varit arbetslös eller deltagit i ett arbetsmarknadspolitiskt program (inklusive programmet anställningsstöd, SAS, med undantag för traineejobb) eller deltagit i etableringsinstatser efter vilka hennes etableringsplan sedan har upphört att gälla.

NN överklagade beslutet och anförde bland annat följande. Hon har varit anmäld som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen från den 11 januari 2017 till och med den 4 september, då hon började studera. Under hela denna period har hon varit arbetslös. Hon har visserligen arbetat deltid en period under de senaste sex

månaderna, men hon har fortfarande varit arbetslös på 20 procent och under denna tid stått som arbetssökande och varit anmäld hos Arbetsförmedlingen. Det framgår inte av reglerna att man måste ha varit helt arbetslös för att beviljas studiestartsstöd, det står arbetslös, vilket hon varit enligt Arbetsförmedlingen.

CSN överlämnade ärendet med ett yttrande och upplyste om att CSN inte funnit skäl att ändra beslutet. I yttrandet anförde CSN i huvudsak följande.

Den som har varit arbetslös under minst sex sammanhängande månader närmast före den dag ansökan kom in till CSN, eller om studierna har påbörjats före den dagen, vid studiestarten, tillhör målgruppen för studiestartsstöd. NN har uppgett att hon under sexmånadersperioden innan hennes ansökan kom in till CSN har varit arbetslös till 20 procent och inskriven som deltidsarbetslös hos Arbetsförmedlingen. Central fråga i ärendet är därför vad som bör anses med begreppet "arbetslös" i 4 § förordningen om studiestartsstöd.

Av promemorian Studiestartsstöd – ett nytt rekryterande studiestöd, framgick att målgruppen för stödet var tänkt att vara personer som, åtminstone när de påbörjar sina studier, inte har något arbete. I den efterföljande propositionen om studiestartsstöd (prop. 2016/17:158) slogs fast att målgruppen för stödet är de som har ett stort behov av studier för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Vidare framgick att regeringen avsåg att frågan, om de närmare villkoren för att en arbetssökande ska ha rätt till studiestartsstödet, skulle regleras på förordningsnivå istället för på lagnivå. Detta för att de närmare villkoren för stödet lättare skulle kunna förändras, om sådant behov skulle uppstå. I övrigt förefaller regeringen inte ha avsett någon annorlunda begränsning än den som framgick av promemorian, dvs. att begreppet arbetslös syftar på personer som helt saknar arbete.

Begreppet "arbetslös" har av Arbetsförmedlingen vidare jämförts med begreppet "öppet arbetslös". Arbetsförmedlingen definierar begreppet "öppet arbetslös" på följande sätt: Arbetssökande utan arbete som aktivt söker arbete och omgående kan tillträda på arbetsmarknaden förekommande arbete och som inte deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Med ledning av denna tolkning har Arbetsförmedlingen tagit fram en lathund för att definiera målgruppen för studiestartsstödet. I lathunden definieras vilka s.k. sökandekategorier hos Arbetsförmedlingen som den sökande ska ha varit inskriven i, för att kunna anses uppfylla de krav som uttrycks i förordningen om studiestartsstöd. Det kan bl.a. noteras att Arbetsförmedlingen *inte* bedömer att sökandekategorierna 21, 22, 31 och 41 – deltidsarbetslösa, personer med tillfällig timanställning, sökande med tillfälligt arbete och s.k. ombytessökande kan anses vara arbetslösa i den bemärkelse som anges i 4 § förordningen om studiestartsstöd.

Med anledning av de intentioner som framgår av förarbetena, att stödet ska riktas till personer som behöver särskilt stöd för att ens kunna etablera sig på arbetsmarknaden, anser CSN att det saknas utrymme att tolka begreppet arbetslös på annat sätt än Arbetsförmedlingen har gjort. Begreppet arbetslös i 4 § första stycket 1 förordningen om studiestartsstöd bör därmed endast avse gruppen öppet arbetslösa, dvs. personer som helt saknar arbete. Personer som är öppet arbetslösa och som är

anmälda hos Arbetsförmedlingen är inskrivna i sökandekategori 11 hos denna myndighet.

NN:s ansökan om studiestartsstöd kom in till CSN den 18 augusti 2017. Hon har enligt intyg varit inskriven hos Arbetsförmedlingen under perioden under perioden den 11 januari – den 7 september 2017. Hon uppger själv att hon arbetat deltid och varit arbetslös till 20 procent under perioden den 11 januari – den 4 september 2017 samt att hon under denna tid fortfarande stått till arbetsmarknadens förfogande och varit anmäld på Arbetsförmedlingen. Enligt mailsvar från Arbetsförmedlingen har NN varit inskriven i sökandekategori 21.

CSN och Arbetsförmedlingen anser att sex månaders sammanhängande inskrivning i någon av de sökandekategorier som framgår av bilaga 1 till detta yttrande innebär att den sökande uppfyller de villkor som anges i 4 § förordningen om studiestartsstöd. Enligt de uppgifter som Arbetsförmedlingen lämnat via elektronisk informationsöverföring till CSN har NN under perioden den 17 februari till och med den 17 augusti 2017 inte sammanhängande varit inskriven i någon eller några av dessa sökkategorier.

CSN anser därmed att NN inte kan anses ha varit arbetslös eller deltagit i ett arbetsmarknadspolitiskt program under sex månader närmast före den dag då hennes ansökan om studiestartsstöd kom in till CSN. CSN anser därför att överklagandet ska avslås.

NN har fått tillfälle att komma in med synpunkter i anledning av CSN:s yttrande, men hon har inte hörts av.

Författningsbestämmelser

I 6 § lagen (2017:527) om studiestartsstöd anges att studiestartsstöd bara får lämnas till den som är anmäld som arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen. Vidare anges att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen, kan meddela ytterligare föreskrifter om till vilka arbetssökande stöd får lämnas.

Av 4 § förordningen (2017:532) om studiestartsstöd framgår följande.

Studiestartsstöd får lämnas till en sådan arbetssökande som anges i 6 § lagen (2017:527) om studiestartsstöd och som har varit anmäld som arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen under minst sex sammanhängande månader närmast före den dag ansökan kom in till Centrala studiestödsnämnden eller, om studierna har påbörjats före den dagen, vid studiestarten, och

1. under samma tid har varit arbetslös eller deltagit i ett arbetsmarknadspolitiskt program, eller
2. har deltagit i insatser enligt lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare och vars etableringsplan har upphört att gälla för att tiden för etableringsplanen har löpt ut.

Nämndens bedömning

Av 6 § lagen om studiestartsstöd framgår, som redovisats ovan, att studiestartsstöd bara får lämnas till den som är anmäld som arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen. I 4 § förordningen om studiestartsstöd finns ytterligare föreskrifter om till vilka arbetssökande stöd får lämnas.

Av bestämmelsen i 4 § nämnda förordning framgår att studiestartsstöd får lämnas till en sådan arbetssökande som har varit anmäld som arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen under minst sex sammanhängande månader närmast före den dag ansökan kom in till Centrala studiestödsnämnden eller, om studierna har påbörjats före den dagen, vid studiestarten, och – såvitt nu är av intresse – under samma tid har varit arbetslös.

Syftet med studiestartsstödet är att öka rekryteringen till studier bland personer med kort utbildning och stort utbildningsbehov för att stärka deras möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Det har också i förarbetena uttalats att det särskilt är personer som är arbetslösa som ska prioriteras. Nämnden finner mot denna bakgrund att det, i detta sammanhang, saknas utrymme att tolka begreppet arbetslös i 4 § förordningen om studiestartsstöd på annat sätt än att det endast avser den som varit *helt* arbetslös.

Av utredningen i ärendet har framkommit att NN inte varit helt arbetslös under minst sex sammanhängande månader närmast före den dag som hennes ansökan kom in till CSN. Mot bakgrund av vad som anförts ovan saknas därmed möjlighet att bevilja NN studiestartsstöd för den sökta perioden. Överklagandet ska därför avslås.

Hans Göran Åhgren

Cecilia Hedenström

Beslutet har fattats av Charlotte Waas, ordförande, Hans Göran Åhgren, direktör, samt ledamöterna Anita Enocksson, vice ordförande, Dag Feurst och Kristina Salenstedt Linder.

Föredragande: Cecilia Hedenström

Kopia till CSN